

# Programowanie współbieżne

## Lista zadań nr 5

Na ćwiczenia 6 i 7 listopada 2024

**Zadanie 1.** W kodzie metody `lock()` z zadania 9 z listy 3, instrukcję `label[i] = counter++` zastępujemy instrukcją `label[i] = max(label[i], counter++)`. Czy tak zmodyfikowany algorytm spełnia warunki a) wzajemnego wykluczania, b) niezakleszczenia, c) niezagłodzenia?

**Zadanie 2.** Klasa `AtomicInteger`<sup>1</sup> opakowuje wartość typu całkowitego udostępniając metody niepodzielnego dostępu, np. `boolean compareAndSet(int expect, int update)`. Metoda ta porównuje wartość zapisaną w obiekcie z argumentem `expect` i jeśli są równe, to zmienia zapisaną wartość na `update`. W przeciwnym przypadku nic się nie dzieje. Porównanie i ewentualna zmiana zachodzą w sposób niepodzielny (atomowy). Klasa ta udostępnia też metodę `int get()` zwracającą wartość zapisaną w obiekcie. Modyfikacje obiektów tej klasy są natychmiast widoczne dla wszystkich wątków w programie.

Z użyciem klasy `AtomicInteger` zaprogramowano poniższą implementację kolejki FIFO, dopuszczającej wiele wątków wkładających i wyciągających elementy. Pokaż, że jest ona niepoprawna. W tym celu pokaż, że nie jest linearyzowalna.

```
class IQueue<T> {
    AtomicInteger head = new AtomicInteger(0);
    AtomicInteger tail = new AtomicInteger(0);
    T[] items = (T[]) new Object[Integer.MAX_VALUE];
    public void enq(T x) {
        int slot;
        do {
            slot = tail.get();
        } while (!tail.compareAndSet(slot, slot+1));
        items[slot] = x;
    }
    public T deq() throws EmptyException {
        T value;
        int slot;
        do {
            slot = head.get();
            value = items[slot];
            if (value == null)
                throw new EmptyException();
        } while (!head.compareAndSet(slot, slot+1));
        return value;
    }
}
```

---

<sup>1</sup> <https://docs.oracle.com/javase/7/docs/api/java/util/concurrent/atomic/AtomicInteger.html>

```
}
```

**Zadanie 3.** Poniższa implementacja kolejki FIFO dopuszczającej wiele wątków wkładających i wyciągających elementy, używa klas **AtomicInteger** oraz **AtomicReference<T>**<sup>2</sup>. Pokaż, że w treści metody **enq()** nie ma pojedynczego punktu linearyzacji, a dokładniej: a) pierwsza instrukcja **enq()** nie jest punktem linearyzacji oraz b) druga instrukcja **enq()** nie jest punktem linearyzacji. Czy z powyższych punktów wynika, że **enq()** nie jest linearyzowalna?

**Wskazówka:** dla każdego z punktów a) i b) podaj diagram wykonania z dwoma wykonaniami **enq()** i jednym **deq()**, w których metody **enq()** nie są zlinearyzowane w porządku wykonania pierwszej (odpowiednio drugiej) instrukcji. Oprócz samych wykonań metod, na diagramie wygodnie będzie zaznaczyć te instrukcje.

```
public class HWQueue<T> {
    AtomicReference<T>[] items;
    AtomicInteger tail;
    static final int CAPACITY = Integer.MAX_VALUE;

    public HWQueue() {
        items = (AtomicReference<T>[]) Array.newInstance(AtomicReference.class,
            CAPACITY);
        for (int i = 0; i < items.length; i++) {
            items[i] = new AtomicReference<T>(null);
        }
        tail = new AtomicInteger(0);
    }

    public void enq(T x) {
        int i = tail.getAndIncrement();
        items[i].set(x);
    }

    public T deq() {
        while (true) {
            int range = tail.get();
            for (int i = 0; i < range; i++) {
                T value = items[i].getAndSet(null);
                if (value != null) {
                    return value;
                }
            }
        }
    }
}
```

**Zadanie 4.** Uzasadnij<sup>3</sup>, że **HWQueue<T>** jest poprawną implementacją kolejki FIFO dla wielu wątków.

---

<sup>2</sup> <https://docs.oracle.com/javase/7/docs/api/java/util/concurrent/atomic/AtomicReference.html>

<sup>3</sup> Nie wymagam formalnego dowodu.

**Zadanie 5.** Zdefiniuj następujące własności postępu: **nieczekanie** (ang. *wait-freeness*), **niewstrzymywanie** (ang. *lock-freeness*). Dlaczego te własności nazywane są **nieblokującymi** (ang. *non-blocking*) i **niezależnymi** (ang. *independent*). Dlaczego **niezakleszczenie** i **niezagłodzenie** są **blokujące** i **zależne**? Czy współbieżna metoda w nietrywialny sposób wykorzystująca zamki może być nieczekająca? Dana jest metoda **weird()**, której każde  $i$ -te wywołanie powraca po wykonaniu  $2^i$  instrukcji. Czy ta metoda jest nieczekająca? A **nieczekająca z limitem kroków** (ang. *bounded wait-free*)?

**Wskazówka:** The Art of Multiprocessor Programming 2e, rozdział 3.8.

**Zadanie 6.** W 32-bitowym systemie komputerowym wszystkie komórki pamięci są atomowymi 32-bitowymi rejestrami MRMW. Chcesz w tym systemie zasymulować programowo 64-bitowy rejestr za pomocą dwóch rejestrów 32-bitowych. W tym celu implementujesz metody **read()** i **write()**, które odczytują i zapisują te dwa rejestry po kolei. Czy otrzymany 64-bitowy rejestr jest bezpieczny, regularny, atomowy czy też nie spełnia żadnego z tych warunków?

**Zadanie 7.** Algorytm Petersona spełnia warunki wzajemnego wykluczania i niezagłodzenia, jeśli zmienne **flag[0]**, **flag[1]** oraz **victim** oznaczają rejestry atomowe. Czy te warunki zostaną zachowane, jeśli dla **flag[0]** i **flag[1]** użyjemy rejestrów regularnych?

**Zadanie 8.** Rejestr typu SRSW nazywamy **1-regularnym**, jeśli spełnia następujące warunki:

- wywołanie **read()** która nie jest współbieżne z żadnym wywołaniem **write()** zawsze zwraca wartość umieszczoną tam przez ostatnie wcześniejsze wywołanie **write()**,
- wywołanie **read()** współbieżne z dokładnie jednym wywołaniem **write()** zwraca wartość zapisaną przez to wywołanie, lub przez ostatnie wcześniejsze wywołanie **write()**,
- w przeciwnym przypadku (wywołanie **read()** jest współbieżne z wieloma wywołaniami **write()**) wartość zwracana przez **read()** jest dowolna.

Skonstruuj  $M$ -wartościowy 1-regularny rejestr SRSW używając  $O(\log M)$  Boolowskich regularnych rejestrów SRSW. Uzasadnij poprawność swojej konstrukcji.

**Def.** Rejestr nazwiemy **dobrym**, jeśli dla każdego ciągu współbieżnych dostępów do tego rejestru (zapisów i odczytów) każda wartość odczytana występuje wśród wartości zapisanych (tzn. wartości odczytane nie biorą się "z powietrza").

**Zadanie 9.** Mamy dobry rejestr typu MRSW. Dla dowolnej historii współbieżnych dostępów do tego rejestru, porządek zapisów jest jednoznacznie wyznaczony (bo jest tylko jeden wątek zapisujący). Możemy więc wszystkie zapisy ponumerować, oznaczając  $i$ -ty zapis przez  $W^i$ . Przez  $R^i$  oznaczmy odczyt rejestru, który zwrócił wartość zapisaną tam przez zapis  $W^i$ . Zauważmy, w każdym ciągu dostępów do rejestru może być co najwyżej jeden zapis  $W^i$ , oraz że istnieją takie ciągi dostępów, w których występuje wiele odczytów  $R^i$ . Pokaż, że dobry rejestr MRSW jest **regularny** wtedy i tylko wtedy, gdy dla każdego ciągu współbieżnych dostępów:

dla każdego  $i$  nie jest prawdą, że  $R^i \rightarrow W^i$  (\*), oraz  
dla każdych  $i$  oraz  $j$  nie jest prawdą, że  $W^i \rightarrow W^j \rightarrow R^i$  (\*\*).

Strzałka  $\rightarrow$  oznacza relację *happens before* na metodach odczytu i zapisu rejestru.